

ispravi garantuje da je isprava istinita i da točno pokazuje financijsku promjenu u proračunu ili kod proračunskog korisnika.

Knjigovodstvena isprava sastavljena elektronskim računalom može umjesto potpisa imati faksimil ili drugu prepoznatljivu oznaku osobe koja je sastavila ispravu.

Knjigovodstvena isprava mora se kontrolirati prije unosa podataka u knjigovodstvo.

Ovlaštena osoba za nadzor istinitosti i točnosti svake pojedine vrste knjigovodstvene isprave obavlja nadzor ove isprave.

Kontrolirana knjigovodstvena isprava mora biti takva da neutralna i stručna osoba koja nije sudjelovala u financijskoj aktivnosti može iz knjigovodstvene isprave nedvojbeno zaključiti i bez ikakve sumnje saznati narav financijske promjene odnosno transakcije u proračunu ili kod proračunskog korisnika.

Članak 69.

Knjigovodstvena isprava se čuva u izvornom obliku, u nositelju automatske obrade podataka ili na drugi arhivski prikladan način.

Trajno se čuvaju godišnji računovodstveni iskazi, Glavna knjiga, konačni obračun uposlenih, isplatne liste za periode za koje ne postoji konačni obračun plaća i izvješća revizora i sva interna akta i odluke od utjecaja na financijsko poslovanje.

Pet godina čuvaju se polugodišnji i drugi periodični iskazi, knjigovodstveni dokumenti na temelju kojih su izvršena knjiženja i zakonom propisani dokumenti.

Pet godina čuvaju se dokumenti platnog prometa.

Dvije godine čuvaju se pomoćni obračuni i slični dokumenti.

VI - PROCJENJIVANJE BILANCNIH POZICIJA

Članak 70.

Pod procjenjivanjem bilancnih pozicija podrazumijeva se utvrđivanje vrijednosti pojedinačnih pozicija bilanca.

Stalna i privremena materijalna imovina obračunava se i knjiži po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost imovine čini kupovna cijena uvećana za uvozne carine, porez na promet, izdatke za prijevoz i sve druge izdatke koje su u funkciji konkretne nabavke.

Pod stalnom imovinom smatra se svako ono pojedinačno sredstvo koje u cijelosti ostaje u istom obliku duže od jedne godine.

Stalna imovina čija je pojedinačna imovina u trenutku nabavke niža od 250,00 KM svrstava se u sitan inventar i otpisuje se jednokratno neovisno od vijeka trajanja.

Proračunski korisnici obavljaju ispravku vrijednosti stalne imovine u obliku stvari i materijalnih prava, indirektnom metodom na teret izvora sredstava, ako u dotaciji nisu sadržana sredstva amortizacije, odnosno ako stalnim sredstvom ne ostvaruju prihode.

Otpis stalne imovine iz stavka 3. ovog članka provodi se linearnom metodom otpisa, primjenom godišnjih stopa.

Osnovica za otpis stalne imovine u obliku stvari jesu nabavna, odnosno revalorizirana vrijednost dugotrajne imovine.

Stalna imovina u obliku poslovnih udjela, dugoročnih zajmova i papira od vrijednosti koji kotiraju, iskazuje se po principu nabavne ili niže cijene.

Domaći novac u blagajni i na računima iskazuje se u nominalnom iznosu, a inozemni novac po tečaju Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan bilanca.

Bilancne pozicije potraživanja i obveza priznaju se prema iznosima iz kupoprodajnih ugovora.

REVALORIZACIJA

Članak 71.

Proračunski korisnici suglasno članku 23. Uredbe, obavljaju revalorizaciju ako je inflacija na godišnjoj razini, mjerena rastom cijena, viša od 10%, i više od 10% godišnje ili 10% i više kumulativno od zadnje promjene vrijednosti sredstava.

Revalorizacija stvari u okviru stalnih sredstava i revalorizacija zaliha obavljaju se tako da se kumulativni indeks rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda primjenjuje na nabavnu ili ranije revaloriziranu cijenu.

Revalorizacija potraživanja i dugovanja vrši se sukladno ugovoru.

Efekat revalorizacije obračunava se najkasnije na kraju godine u kojoj je nastupio porast cijena za više od 10% u odnosu na nabavnu, odnosno prethodno revaloriziranu cijenu, sukladno stavku 1. ovog članka.

Revalorizacija se obavlja primjenom indeksa promjene cijena koje objavljuje Federalni zavod za statistiku.

VII - POPIS IMOVINE, OBVEZA I POTRAŽIVANJA

Članak 72.

Proračunski korisnici najmanje jednom godišnje usuglašavaju stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom).

Popisom se utvrđuje stvarno stanje stvari, materijalnih i sličnih prava, potraživanja i obveza proračuna i proračunskih korisnika na dan 31. prosinca tekuće godine.

Članak 73.

Povjerenstvo za popis određuje ovlašćeni predstavnik proračunskog korisnika.

Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti zapisnik o rezultatima obavljenog popisa.

U povjerenstvu ne može biti član osoba odgovorna za tu imovinu.

Članak 74.

Ovlašteni predstavnik proračunskog korisnika, nakon što razmotri zapisnik povjerenstva za popis, odlučuje:

- 1) o načinu likvidiranja utvrđenih manjkova,
- 2) o načinu knjiženja utvrđenih viškova,
- 3) o visini otpisa nenaplativih i zastarjelih potraživanja,
- 4) o rashodovanju sredstava opreme i sitnog inventara.

Ako ovlašteni predstavnik proračunskog korisnika, prilikom razmatranja popisanog materijala, utvrdi da su za nastale manjkove, oštećenja imovine, za nenaplativa potraživanja i slično odgovorni službenici ili namještenici, odlučit će o mjerama koje treba protiv njih poduzeti.

Članak 75.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo financija
Broj: 07/1-14-1343/04
Tuzla, 3. 2. 2004. godine

MINISTAR

Sead Bećirović, v.r.

29

Na temelju članka 56. Zakona o kantonaloj upravi ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 1/99) i članka 12. Zakona o srednjoj školi - prečišćeni tekst ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 11/02), ministar naobrazbe, znanosti, kulture i športa Tuzlanskog kantona, donosi

PEDAGOŠKE STANDARDE

za srednje škole

UVOD

Srednja naobrazba i odgoj, utemeljena je na dostignućima suvremene znanosti, kulture i tehnologije, na modernoj pedagoškoj teoriji i praksi, humanizmu i etici i služi osposobljavanju omladine i odraslih za rad i nastavak naobrazbe.

Sukladno Zakonu o srednjoj školi - prečišćeni tekst ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 11/02), pozitivnoj praksi, suvremenoj pedagoškoj teoriji i realnim materijalnim mogućnostima društva, utvrđuju se pedagoški standardi kao temelj za realiziranje ciljeva i zadataka nastave i nastavnog plana i programa srednje škole.

Pedagoški standardi za srednje škole svojom osnovnom koncepcijom doprinose:

- uspješnom realiziranju nastavnog plana i programa, ciljeva i zadataka nastave,

- podizanju kvaliteta i učinkovitosti naobrazbeno-odgojnog rada s ciljem da učenici ovladaju znanjima utemeljenim na dostignućima moderne znanosti, suvremene tehnike i tehnologije nastavnog rada,

- stvaranju povoljnih uvjeta za slobodno i stvaralačko ispoljavanje sposobnosti učenika i nastavnika u nastavnom procesu,

- jačanju odgojne uloge škole,

- boljem i racionalnijem organiziranju srednje naobrazbe, fleksibilnijim i racionalnijim oblicima, metodama i postupcima rada u procesu usvajanja znanja i vještina, te ovladavanju funkcionalnim i teoretskim saznanjima,

- učinkovitijem i permanentnom inoviranju nastave, nastavne tehnologije, metoda i oblika rada,

- izboru slobodno odabranih aktivnosti kojim će se zadovoljiti prirodni interesi i sklonosti mladih za inovacijama,

- bržem i cjelovitijem inoviranju cjelokupnog naobrazbeno-odgojnog procesa sukladno tehničkim dostignućima i strategijom tehnološkog razvitka,

- stvaranju povoljnih uvjeta za permanentnu naobrazbu i profesionalno usmjeravanje učenika završnih razreda, stalno stručno usavršavanje nastavnika, stručnih suradnika i suradnika,

- jačanju pedagoške prakse u cilju bržeg protoka kvalitetnih informacija sa ciljem osiguravanja pravodobne primjene znanstvenih rezultata u školi,

- izjednačavanju uvjeta rada škola glede školskog prostora, opreme i kadrova,

- stvaranju preduvjeta koji osiguravaju da se pod istim, ili približno istim uvjetima svim učenicima i nastavnicima osigura isti startni osnov za razvitak i ispoljavanje stvaralačkih sposobnosti,

- utvrđivanju realne cijene naobrazbeno-odgojnog rada, kao činitelja materijalnog položaja srednje škole, standarda učenika, standarda nastavnika i ostalih uposlenika škole.

Pedagoški standardi, pored svojih temeljnih primarnih pedagoških naznaka, sadrže elemente ekonomske vrijednosti što predstavlja cjelovitost dokumenta.

Pedagoškim standardima utvrđuju se:

- opća polazišta,
- elementi razvijenosti,
- školski prostor,
- oprema i školski namještaj,
- nastavna sredstva,
- oblik rada, broj učenika u odjeljenju, skupini, laboratorijskim vježbama, praktičnom i proizvodnom radu,
- broj i struktura nastavnog kadra,
- struktura stručnih suradnika i suradnika u nastavi,
- rukovodno osoblje,
- administrativno-financijsko osoblje,
- pomoćno i tehničko osoblje,
- oblici društvenog organiziranja,
- slobodne aktivnosti učenika,

- društvena i kulturna djelatnost škole i
- učenički standard.

I - OPĆA POLAZIŠTA

U svojim polazištima, Pedagoški standardi se oslanjaju na elemente znanstvenih spoznaja i društvenih opredjeljenja:

Srednjoškolska naobrazba i odgoj integralni je dio jedinstvenog sustava naobrazbe i odgoja. Njegove specifičnosti proizilaze iz osobnosti uzrasta i psihotjelesnog razvitka učenika i drugih kandidata u procesu srednjoškolske naobrazbe.

Srednjoškolska naobrazba je zasnovana na društveno verificiranim programima rada i ostvaruje se u sustavu redovite i izvanredne naobrazbe i odgoja.

Status učenika srednje škole može, u pravilu, steći osoba koja je prethodno završila osnovnu školu.

Srednja škola je u jedinstvenom naobrazbeno-odgojnom sustavu jedan od institucionalnih oblika organiziranja u okviru kojeg se omogućava razvitak ukupnih potencijala osobnosti mladog čovjeka.

Srednja škola, ukupnim sustavima, metodama, tehnikama, te primjenom suvremene tehnologije rada, svim učenicima osigurava znanja koja su valjani temelj za izravno uključivanje u suvremene proizvodne procese, daje temelj za dalju samonaobrazbu u struci i uspješno nastavljanje školovanja, kao i korištenje kulturnih, civilizacijskih dobara i vrijednosti.

Svojom djelatnošću i programskom strukturom, srednja škola se formira kao racionalna cjelina koja, i sa pedagoškog i sa ekonomskog stanovišta, može dugoročno ispunjavati zahtjeve za valjanim odgojem i naobrazbom učenika. Formirana kao pedagoška i ekonomska cjelina, srednja škola nesmetano ostvaruje raznovrsne oblike povezanosti sa gospodarskim i drugim subjektima kao i sa ustanovama naobrazbe.

II - ELEMENTI RAZVIJENOSTI ŠKOLE

Pod elementima razvijenosti škole podrazumijeva se: veličina srednje škole prema broju odjeljenja sa odgovarajućom infrastrukturom (stručni kadar, prostor i oprema).

1. Veličina srednje škole:

	Broj odjeljenja		
	minimalan	optimalan	maksimalan
Gimnazija	16	24	36
Tehnička i srodna škola	16	24	36
Stručna škola	12	16	24
Mješovita škola	14	22	28

Iznimno, na škole koje su u školskoj 2002/2003. godini imale više od utvrđenog maksimalnog broja odjeljenja predviđenog ovim standardima, ne primjenjuje se ovo ograničenje.

1.2. Škole za stjecanje umjetničkih zvanja:

- minimalan broj odjeljenja glazbene ili baletske škole 8 odjeljenja
- minimalan broj odjeljenja škole za primijenjenu umjetnost 8 odjeljenja

1.3. Vjerske škole:

- minimalan broj odjeljenja vjerske škole 8 odjeljenja

1.4. Srednja stručna škola za naobrazbu i odgoj

- osoba sa smetnjama u psiho-tjelesnom razvitku:
- minimalan broj odjeljenja srednje stručne škole 8 odjeljenja

1.5. - minimalan broj odjeljenja srednje glazbene škole

- ili baletske škole u sastavu drugog tipa škole 4 odjeljenja

1.6. Područna odjeljenja srednjih škola:

- najmanje jednog razreda za svako zvanje i zanimanje za koje se obrazuju učenici 1 odjeljenje
- najmanje jednog razreda za svaku organizacionu jedinicu u inozemstvu 1 odjeljenje
- najmanje jednog razreda za svako zvanje i zanimanje za koje se obrazuju učenici sa smetnjama u psiho-tjelesnom razvitku 1 odjeljenje

Škole su obvezne da provode integraciju djece sa posebnim potrebama u redovit naobrazbeni proces u suradnji sa institucijama koje su nadležne za kategorizaciju u dijelu mogućnosti i sposobnosti djeteta za određena zvanja i zanimanja sukladno zakonu.

III - ŠKOLSKI PROSTOR, OPREMA, ŠKOLSKI NAMJEŠTAJ I OSTALI UVJETI ZA RAD ŠKOLE

1. Školski prostor

Školski prostor omogućava zadovoljavanje osnovnih pedagoških, zdravstveno-higijenskih uvjeta za rad škola srednje naobrazbe i odgoja.

Normativima za projektiranje i građenje zgrada srednjih škola, određuje se optimalna korisna površina i veličina prostora i drugi uvjeti kako slijedi:

- školsko zemljište (dvorište i igralište, vježbalište, nadstrešnica, ekonomsko dvorište i zelene površine),
- školska zgrada (prostorije za teoretsku i praktičnu nastavu, društvene prostorije, upravne prostorije, ekonomski servis, komunikacije i sanitarne prostorije, prostorije za tjelesni i zdravstveni odgoj),
- higijensko-tehnički standardi (osvjetljenje, provjetravanje i zagrijavanje prostorija - radna temperatura).

Školski prostor, glazbene škole, škole za primjenjenu umjetnost, zavoda za naobrazbu i odgoj učenika sa posebnim potrebama, domova učenika i internata u sastavu srednjih škola, utvrđuju se sukladno posebnim Normativima.

Postojeći Normativi se primjenjuju do donošenja novih pri korištenju postojećeg školskog prostora.

Normativi se primjenjuju pri izgradnji novih školskih objekata, te dogradnji i adaptaciji postojećih.

2. Školski namještaj

Školski namještaj je integralni činitelj radnih uvjeta u školskoj zgradi. Opremanje škole namještajem (pokretnim i nepokretnim) obavlja se sukladno Normativima školskog namještaja koji sadrže:

- oznake, naziv i dimenzije školskog namještaja,
- specifikaciju obveznog namještaja za opremanje škole,
- specifikaciju posebnih elemenata namještaja u ovisnosti od vrste škole,
- opis i veličina školskog namještaja.

3. Nastavna sredstva

Nastavna sredstva i ostala sredstva rada srednje škole osiguravaju se sukladno zahtjevima utvrđenim nastavnim planovima i programima, odnosno Normativima nastavnih sredstava i opreme, čime se postiže ujednačavanje uvjeta rada svih srednjih škola. Sukladno odredbama Zakona o srednjoj školi posjedovanje nastavnih sredstava je uvjet za rad škole.

Pored višenamjenskih nastavnih sredstava (nastavnih sredstava u općoj uporabi) koja se koriste pri realiziranju nastavnih planova i programa iz različitih predmeta, Normativ obvezno sadrži, posebice, nastavna sredstva nužna za svaki nastavni predmet i to: nastavni materijal, tehnička sredstva potrebna za njegovo prezentiranje, kompleti nastavnih sredstava namijenjenih izvođenju oglada, demonstracionih vježbi, laboratorijskih vježbi, praktične nastave, te potrošni materijal i sl.

IV - OBLICI RADA I BROJ UČENIKA U ODJELJENJU I SKUPINI

Svi oblici redovite nastave u srednjoj školi organiziraju se i izvode u odjeljenju ili skupini (ovisno od specifičnosti nastavnog predmeta).

Nastava u srednjim školama se realizira sukladno utvrđenim pedagoškim metodama i oblicima rada (frontalni, skupni, individualizirani, individualni, timski i sl.).

Broj učenika u odjeljenju, skupini, drugom obliku organiziranosti, ovisno od specifičnosti nastavnog plana i programa škole, utvrđuje se na sljedeći način:

Škola, oblici rada odjeljenja, skupina, te specifičnosti u radu

Broj učenika u odjeljenju, skupini

1. Srednja škola - zajednički temelji

1.1. Redovita, izborna i fakultativna nastava	28 (od 20 do 32) učenika
1.2. Nastava stranog jezika, informatike i daktilografije pod uvjetom da škola ima opremljene kabinete	16 (od 10 do 24) učenika
1.3. Ostali oblici nastave koji se organiziraju po potrebi	
- dopunska nastava	16 (od 12 do 24) učenika
- dodatna nastava	16 (od 12 do 24) učenika
- pripremna nastava	28 (od 20 do 32) učenika
1.4. Stručno teoretska nastava:	
- odjeljenje	28 (od 20 do 32) učenika
- skupina (prema NPP i uz osiguravanje uvjeta za rad)	16 (od 12 do 24) učenika
1.5. Praktična nastava I - IV razred	
- sa svim učenicima odjeljenja u školskoj učionici	28 (od 20 do 32) učenika
- ukoliko škola ima opremljene radionice, laboratorije i sl. nastava se izvodi po skupinama prema NPP.	
1.6. Oblici nastavnog rada koji se mogu organizirati sa nadarenim učenicima:	
- znanstveno-predmetne skupine	15 (od 10 do 24) učenika
- kulturno-umjetničke skupine	20 (od 15 do 25) učenik
- rekreativno-športske skupine	25 (od 20 do 30) učenika

Pri formiranju odjeljenja polazi se od sljedećeg: treće paralelno odjeljenje iste struke se formira kada je broj učenika između 65 i 96, četvrto kada je broj učenika između 97 i 129 itd.

Iznimno, formiranje odjeljenja sa manjim brojem učenika od broja utvrđenog ovim standardima, moguće je uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva.

2. Odjeljenje učenika sa posebnim potrebama

- 2.1. Redovita nastava..... 12 (od 8 do 16) učenika
 2.2. Odjeljenje sastavljeno od učenika sa kombiniranim smetnjama ..... 6 (od 4 do 8) učenika

3. Srednja glazbena škola

- 3.1. Redovita nastava ..... 28 (od 20 do 32) učenika
 3.2. Individualna nastava ..... 1 učenik
 3.3. Skupna nastava
 - Sviranje horskih partitura - skupina ..... od 3 do 5 učenika
 - Nastava Solfeggia, Glazbene teorije, Harmonije, Harmonijske analize, Kontrapunkta, Glazbenih oblika, Osnova dirigiranja i Vokalne tehnike se izvodi u skupinama ..... od 10 do 16 učenika
 3.4. Orkestri i horovi:
 - gudački orkestar ..... od 10 do 20 učenika
 - duhački orkestar ..... od 10 do 20 učenika
 - harmonikaški orkestar ..... od 10 do 20 učenika
 - orkestar gitara ..... od 10 do 20 učenika
 - kamerni orkestar ..... od 10 do 20 učenika
 - simfonijski orkestar ..... od 30 do 50 učenika
 - ženski hor ..... od 16 do 50 učenika
 - muški hor ..... od 16 do 30 učenika
 - mješoviti hor ..... od 30 do 80 učenika
 3.5. Balet:
 - Redovita nastava ..... 7 (od 4 do 10) učenika
 - skupina ..... 5 (od 4 do 7) učenika

Ostali oblici nastave organiziraju se sukladno zahtjevima nastavnih planova i programa, te prostornim i tehničkim uvjetima i kadrovskim mogućnostima škole. Ovi oblici rada planiraju se godišnjim programom rada škole.

Za ostale umjetničke škole nastava se organizira prema Nastavnom planu i programu.

V - NASTAVNI KADAR I STRUKTURA UPOSLENIKA U ŠKOLI

Broj i struktura nastavnog kadra odgovarajuće struke u školi utvrđuje se sukladno zakonu i nastavnim planovima i programima, polazeći od vrste škole, broja učenika, odnosno broja odjeljenja, odgojnih skupina, broja skupina praktične nastave, specifičnosti nastave, programa rada škole i drugih bitnih elemenata.

Stručne poslove u realiziranju nastavnih sadržaja (teoretska i praktična nastava), vođenje, praćenje i valoriziranje ukupnog naobrazbeno-odgojnog rada i napredovanja učenika srednje škole, obavljaju nastavnici, stručni suradnici i suradnici.

1. Obveze nastavnika u okviru 40-satnog radnog tjedna

1. IZRAVAN NAOBRAZBENO-ODGOJNI RAD

1a. REDOVITA NASTAVA

NASTAVNI PREDMET	Broj sati redovite nastave - norma	Broj sati pripreme za redovitu nastavu	Broj sati za pripremu, isprav. i ocjenjivanje pismenih i kontr. radova (prema NPP)	UKUPNO
1. bosanski, hrvatski jezik	18	9	4,5	31,5
2. strani jezik	19	9,5	3	31,5
3. matematika	19	9,5	3	31,5
4. fizika ¹	19	9,5	3	31,5
5. kemija ²	20	10	3	31,5
6. biologija ²	20	10	1,5	31,5
7. informatika	20	10	1,5	31,5
8. historija-povijest	21	10,5	-	31,5
9. geografija-zemljopis	21	10,5	-	31,5
10. filozofija sa logikom	21	10,5	-	31,5
11. psihologija	21	10,5	-	31,5

12. sociologija	21	10,5	-	31,5
13. demokratija i ljudska prava	21	10,5	-	31,5
14. likovna kultura	21	10,5	-	31,5
15. glazbena kultura	21	10,5	-	31,5
16. tjelesni i zdravstveni odgoj	21	10,5	-	31,5
17. ostali teoretski predmeti	21	10,5	-	31,5
18. a) stručno-teoretski predmeti	21	10,5	-	31,5
b) stručno-teoretski predmeti sa pism. ili grafičkim radovima ³	19	9,5	3,0	31,5
19. praktična nastava organizirana u odjeljenju (trajanje sata 45 minuta)	24	7,5	-	31,5
20. praktična nastava i proizvodni rad u školskim radionicama ili pravnim osobama izvan škole kada nastavnik realizira praktičnu nast. sa učen. (sat traje 60 minuta)	24	7,5	-	31,5
21. Suradnik u nastavi	24	7,5	-	31,5

1b. Ostali oblici izravnog naobrazbeno-odgojnog rada i drugi poslovi i radni zadaci

- odgojni rad u odjeljenjskoj zajednici,
- dopunska nastava,
- dodatna nastava,
- fakultativna nastava,
- koordiniranje rada sekcija, udruga, i drugih oblika učeničkog organiziranja,
- individualno i kolektivno stručno usavršavanje,
- uvođenje inovacija, suvremenih oblika i metoda i postupaka nastavnog rada,
- rad u stručnim organima škole: stručni aktivni, razredno i nastavničko vijeće,
- suradnja sa roditeljima - starateljima učenika,
- rad u okviru društvene i kulturne djelatnosti škole, rad sa mladima i sl.,
- rad na pedagoškoj dokumentaciji,
- administrativni poslovi razrednika,
- mentorstvo pripravniku,
- rukovođenje stručnim aktivom,
- ostali poslovi (dežurstvo i sl.)⁴

Naobrazbeno-odgojni rad i drugi poslovi prema godišnjem programu rada škole 8,5 sati

---

Ukupno u radnom tjednu (1a + 1b) 40 sati

---

1 - Ukoliko su iz predmeta fizika, Nastavnim planom i programom, predviđeni pismeni zadaci, norma sati je 19, ukoliko nisu predviđeni pismeni zadaci, norma sati je 20.

2 - Ukoliko škola nema opremljene kabinete - laboratorije kemije, biologije i nastavnik ne izvodi vježbe, norma sati je 21.

3 - Broj sati u normi nastavnika koji realizira nastavu iz stručno-teoretskih predmeta utvrđuje se u rasponu od 19 do 21 sukladno nastavnim planovima i programima.

4 - Polazeći od godišnjeg programa škole, ravnatelj je dužan ravnomjerno opteretiti uposlenike škole tijekom godine različitim oblicima izravnog odgojno-naobrazbenog i drugim poslovima u okviru punog radnog vremena u trajanju od 8,5 sati tjedno. Prilikom raspoređivanja poslova polazi od vremenskog trajanja aktivnosti kako slijedi: odgojni rad u odjeljenjskoj zajednici 1,5 sat, dopunska nastava 1,5 sat, dodatna nastava 1,5 sat, fakultativna nastava 1,5 sat, koordiniranje rada sekcija, udruga i drugih oblika učeničkog organiziranja 1,5 sat, individualno i kolektivno stručno usavršavanje 1,5 sati, rad u stručnim organima škole: stručni aktivni, razredno i nastavničko vijeće 1 sat, suradnja razrednika sa roditeljima - starateljima učenika 1 sat, rad u okviru društvene i kulturne djelatnosti škole, rad sa mladima i sl. 0,5 sati, rad na pedagoškoj dokumentaciji 1 sat, administrativni poslovi razrednika 1 sat, mentorstvo pripravniku 1,5 sat, rukovođenje stručnim aktivom 1 sat, dežurstvo 1 sat i sl.)⁵

5. Izrada i korekcija rasporeda sati nastave uređuje se ugovorom o povremenim poslovima.

2. Rukovodno osoblje škole

U cilju potpunijeg definiranja zadataka srednje škole, njene organiziranosti, stručno-pedagoške i praktične usmjerenosti na ostvarivanju programskih zadataka, odnosno naobrazbeno-odgojnih ciljeva društvene funkcije, broj rukovodnog osoblja utvrđuje se:

- ravnatelj škole ..... 1 izvršitelj

Škola sa maksimalnim brojem odjeljenja ima pomoćnika ravnatelja. Obim poslova pomoćnika ravnatelja se utvrđuje na sljedeći način:

U gimnazijama i tehničkim školama, za svako odjeljenje preko optimalnog broja odjeljenja, dodaje se koeficijent 0,08.

U mješovitim školama, za svako odjeljenje preko optimalnog broja odjeljenja, dodaje se koeficijent 0,166.

U stručnim školama, za svako odjeljenje preko optimalnog broja odjeljenja, dodaje se koeficijent 0,125.

U svim školama preko maksimalnog broja odjeljenja, za svako odjeljenje dodaje se koeficijent 0,04.

U okviru 40-satnog radnog tjedna, ravnatelj škole i pomoćnik ravnatelja škole, pored ostalih poslova utvrđenih Zakonom, realizira od 2 do 4 sata nastave u odjeljenju.

3. Stručni suradnici i suradnici u nastavi

Broj stručnih suradnika za realiziranje nastavnih i izvannastavnih sadržaja u srednjoj školi, određuje se na temelju Nastavnog plana i programa, godišnjeg programa rada škole, oblika i načina organiziranja naobrazbeno-odgojnog rada, odnosno broja odjeljenja, odgojnih skupina i drugih oblika edukativnog rada.

Broj suradnika za realiziranje nastavnih i izvannastavnih sadržaja u srednjoj školi, određuje se na temelju Nastavnog plana i programa, godišnjeg programa rada škole, oblika i načina organiziranja naobrazbeno-odgojnog rada, odnosno broja odjeljenja odgojnih skupina i drugih oblika edukativnog rada.

3.1. Srednja škola

- pedagog-psiholog ili pedagog ..... 1 izvršitelj
- bibliotekar - viši knjižničar ..... 1 izvršitelj

3.2. Broj koordinatora praktične nastave u školama koje praktičnu nastavu izvode u objektima fizičkih i pravnih osoba izvan škole, utvrđuje se na sljedeći način:

- a) ako je tjedni fond sati praktične nastave
do 7 sati po odjeljenju, na svakih 8 odjeljenja ..... 1 izvršitelj
- b) ako je tjedni fond sati praktične nastave
veći od 7 sati po odjeljenju, na svakih 6 odjeljenja ..... 1 izvršitelj

3.3. Srednja glazbena škola

- pedagog (glazbeni pedagog) ..... 1 izvršitelj
- nototekar-bibliotekar ..... 1 izvršitelj
- štimer (glazbena škola sa najmanje 12 odjeljenja) ..... 1 izvršitelj

3.4. Da bi se ostvario uvjet za radno mjesto bibliotekara-knjižničara, škola mora da posjeduje najmanje 5.000 knjiga, svezaka, stručnih publikacija i pretplatu na najmanje 2 stručna pedagoška časopisa. Ukoliko škola posjeduje od 2.500 do 5.000 knjiga, svezaka i stručnih publikacija, na poslove bibliotekara - knjižničara raspoređuje jednog izvršitelja sa 1/2 radnog vremena (20 sati rada u okviru 40-satnog tjedna).

4. Administrativno-financijsko osoblje

Za obavljanje stručnih, analitičko-planskih, normativno-pravnih, financijskih, personalnih, statističkih i drugih poslova, broj uposlenika u školi, utvrđuje se:

- Tajnik škole ..... 1 izvršitelj
- Mlađi referent za administrativne poslove - u školi do optimalnog broja odjeljenja 1/2 izvršitelja (20 sati tjedno) a preko optimalnog broja odjeljenja ..... 1 izvršitelj
- Mlađi referent za financijske poslove - u školi do optimalnog broja odjeljenja 1/2 izvršitelja (20 sati tjedno) a preko optimalnog broja odjeljenja ..... 1 izvršitelj

5. Pomoćno - tehničko osoblje

Ovim standardom utvrđuje se broj pomoćnog i tehničkog osoblja na način i u ovisnosti od vrste škole (gimnazija, srednja tehnička i srodna škola, srednja stručna škola, umjetnička škola), njenom kapacitetu i ostalim specifičnim uvjetima.

Broj uposlenika u školi određuje se na sljedeći način:

- Domar-kućni majstor ..... 1 izvršitelj
- Ložać (ako škola ima vlastitu kotlovnicu) ..... 1 izvršitelj
- Osoblje na održavanju higijene - na svakih 400 m² korisne površine ..... 1 izvršitelj
- Osoblje na održavanju higijene školskog prostora, ukoliko škola radi u jednoj smjeni na 800 m² ..... 1 izvršitelj

U sezoni grijanja, utvrđuje se preraspodjela radnog vremena ložača sukladno Zakonu o radu. U obavljanju poslova zagrijavanja objekta škole, ložaču pomaže domar-kućni majstor.

VI - PROFIL I STRUČNA SPREMA UPOSLENIKA U ŠKOLI

Stupanj stručne sprema ravnatelja i pomoćnika ravnatelja utvrđeni su Zakonom o srednjoj školi, a profil i stručna sprema nastavnika Nastavnim planom i programom.

Profil i stručna sprema ostalih uposlenika u školi, koja nije utvrđena nastavnim planovima i programima, utvrđuje se kako slijedi:

Pedagog: VII stupanj, Filozofski fakultet - odsjek pedagogija ili pedagogija - psihologija;

Bibliotekar ili viši knjižničar: (VII/VI stupanj),

Filozofski ili Filološki fakultet odgovarajuća skupina;

Filozofski fakultet I stupanj ili PA - skupine za jezike ili razrednu nastavu,

Logoped: (VII stupanj), Defektološki fakultet-skupina logopedija;

Audiopedagog: (VII stupanj) Defektološki fakultet - odsjeka - audiologija;

Tajnik škole: (VII stupanj) Pravni fakultet;

(VI stupanj) Pravni fakultet I stupanj ili Viša upravna škola;
Mlađi referent za administrativne poslove:
(IV stupanj), Srednja ekonomska škola, Upravna škola, Birotehnička škola ili Gimnazija.
Mlađi referent za financijske poslove:
(IV stupanj), Srednja ekonomska škola,
Domar-kućni majstor: (III stupanj - KV), Srednja stručna škola metalske građevinske, drvoprerađivačke ili elektro struke;
Ložać: (III stupanj - KV), Srednja stručna škola metalske struke;
Osoblje na održavanju higijene: Osnovna škola.

Iznimno, osobe sa srednjom stručnom spremom (IV stupanj) zatečene u stalnom radnom odnosu sa 10 i više godina radnog staža na poslovima tajnika škole, mogu i dalje obavljati poslove na kojima su zatečene, pod uvjetima utvrđenim Pravilnikom o radu škole.

Iznimno, osobe sa srednjom stručnom spremom (IV stupanj) zatečene u stalnom radnom odnosu sa 5 do 10 godina radnog staža na poslovima tajnika škole, mogu i dalje obavljati poslove na kojima su zatečene pod uvjetom da, u roku 3 godine od dana stupanja na snagu ovih standarda, steknu višu stručnu spremu pravnog smjera.

VII - DRUŠTVENA I KULTURNA DJELATNOST ŠKOLE

Škola u svom radu ostvaruje stalnu, izravnu suradnju i povezanost sa građanima. Posebnu društvenu aktivnost, škola ostvaruje organiziranjem manifestacija u povodu dana škole, državnih praznika, jubileja i obljetnica.

Oblici ostvarivanja suradnje između škole i društvene sredine, realizira se putem kulturno-umjetničkih priredbi, sportskih i drugih manifestacija, likovnih i drugih izložbi, prezentacijom literarnih radova i ostvarenja iz oblasti dramskog stvaralaštva, kao i organiziranjem raznih vidova predavanja, te uzimanjem sudjelovanja u drugim oblicima djelovanja iniciranim od strane Ministarstva, Pedagoškog zavoda i institucija i organizacija iz oblasti kulture, športa i sl. Škola kao odgojno-naobrazbena ustanova, obavljajući javnu i kulturnu djelatnost u lokalnoj sredini, je dužna da svoje kapacitete, uz dogovorne uvjete, stavi u funkciju ostvarenja općedruštvenih ciljeva i interesa.

U okviru društvene i kulturne djelatnosti, a sukladno godišnjem programu rada, škola ima trajnu obvezu da uređuje i održava školske i prateće školske objekte, dvorišta, igrališta i ostale izvanjske prostore: zasade, rasade, poljoprivredno i drugo zemljište.

VIII - UČENIČKI STANDARD

U cilju racionaliziranja mreže srednjih škola, održavanja dostignute razine standarda, te općih društvenih nastojanja da svi učenici srednjih škola, pod istim ili približno istim radnim i životnim uvjetima, ostvaruju prava i obveze na naobrazbu i odgoj, srednje škole u suradnji sa gospodarstvenim subjektima i zajednicama lokalne samouprave, razvijaju i unapređuju postojeće oblike suradnje u cilju podizanja na veću razinu učeničkog standarda. Utemeljitelj škole je dužan, sukladno materijalnim mogućnostima izvršavati obveze koje proizilaze iz zakona, odluka i drugih akata, osiguravati kreditiranje učenika, subvencionirati troškove prijevoza učenika, te subvencionirati troškove ishrane i smještaja u đačkim domovima i internatima.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Organiziranje rada domova učenika i internata u sastavu srednjih škola utvrđuje se Aneksom Pedagoških standarda.

Pedagoški standardi stupaju na snagu i primjenjuju se danom objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona", izuzev poglavlja II, III, IV, i poglavlja V točki 1. i 2., koje se primjenjuju od 01. 09. 2004. godine.

Stupanjem na snagu i danom primjene ovih pedagoških standarda prestaju da važe Pedagoški standardi za srednje škole ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj 9/00).

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo naobrazbe,
znanosti, kulture i športa
Broj: 10/1-34-851/04
Tuzla, 29. 1. 2004. godine

MINISTAR

Prof. dr. Zlata Žigić

30

Na temelju članka 8. Uredbe o načinu i postupku utvrđivanja plaća, naknada i drugim materijalnim pravima službenika i namještenika u organima uprave, broj 02-14-4792/02, Ministarstvo naobrazbe, znanosti, kulture i športa Tuzlanskog kantona, donosi

PRAVILNIK

o osnovama i mjerilima za utvrđivanje plaće i drugih osobnih primanja uposlenika u javnim ustanovama u oblasti osnovne naobrazbe

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o osnovama i mjerilima za utvrđivanje plaće i drugih osobnih primanja uposlenika u javnim ustanovama u oblasti osnovne naobrazbe (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se temelji i mjerila za utvrđivanje plaća i drugih osobnih primanja uposlenika u javnim ustanovama u oblasti osnovne naobrazbe, nazivi skupina, poslova i zadataka, opis poslova, uvjeti za njihovo obavljanje i okvirni koeficijenti za obračun plaće uposlenih u osnovnim školama.

Članak 2.

U osnovnoj školi (u daljem tekstu: škola) se ustanovljavaju poslovi radnog mjesta sukladno prirodi i organizaciji naobrazbeno-odgojne djelatnosti i utvrđuje potreban broj izvršitelja koji će osigurati učinkovito izvršavanje programa naobrazbeno-odgojnog rada i obavljanje općih i zajedničkih poslova.

Za svaki posao radnog mjesta daje se opis poslova, uvjeti koje uposlenik treba da ispunjava kako bi ih mogao obavljati.

Članak 3.

Posebni uvjeti za rad uposlenika škole su: stručna sprema, radno iskustvo, radni staž u struci, položen stručni ispit, prethodna provjera stručnih i radnih sposobnosti za obavljanje poslova radnog mjesta.

Članak 4.

Pod stručnom spremom podrazumijeva se vrsta škole - fakulteta, čijim je završavanjem osoba stekla odgovarajući stupanj naobrazbe.

Pod stupnjem stručne spreme podrazumijeva se stupanj stručne naobrazbe koji je osoba stekla završavanjem odgovarajuće škole odnosno fakulteta sukladno zakonu.

Na osnovu člana 15. stav (2) Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj:6/04 i 7/05), ministrica obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona, uz predhodnu saglasnost Vlade Tuzlanskog kantona broj: 02/11-38-20672-110 od 21. 10. 2010 godine donosi:

O D L U K U
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PEDAGOŠKIH STANDARDA ZA SREDNJE
OBRAZOVANJE

I

U Pedagoškim standardima za srednje obrazovanje („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 2/04), u poglavlju: V-NASTAVNI KADAR I STRUKTURA UPOSLENIKA U ŠKOLI, u tački 3. Stručni saradnici i saradnici u nastavi, iza alineje 3.1. Srednja škola – pedagog-psiholog ili pedagog ....1 izvršilac, dodaje se:
„Struktura poslova u okviru 40-časovne sedmice: Radni zadaci to kako slijedi:

Struktura poslova u okviru 40-časovne sedmice:Radni zadaci	broj sati
Neposredna saradnja s nastavnicima, stručnim saradnicima, direktorom, zamjenikom u planiranju i realizovanju nastavnog rada	4
Učešće u programiranju i planiranju rada, usmjeravanje, praćenje i analiziranje rezultata obrazovno-odgojnog rada, predlaganje i poduzimanje mjera za unapređivanje nastavnog rada (analiziranje i istraživački rad)	5
Rad na uvođenju inovacija, nove nastavne tehnike i tehnologije, savremenih oblika i metoda rada (planiranje i realizacija s nastavnicima i stručnim saradnicima)	5
Rad na praćenju razvoja, otkrivanja sposobnosti, uspjeha učenika, predlaganje mjera za veću efikasnost odgojnog-obrazovnog rada (savjetodavni i drugi oblici rada)	5
Rad na racionalizaciji procesa učenja, otkrivanje, rad i podsticanje talenata (stvaralaštvo učenika i nastavnika)	3
Rad u području slobodnog vremena, izbora i organizovanja slobodne aktivnosti učenika, društvene, kulturne funkcije škole	2
Pedagoško-psihološka praksa studenata nastavničkih fakulteta	1
Rad u području profesionalne orijentacije učenika, humanizacije odnosa među polovima	2
Vođenje pedagoško-psihološke dokumentacije	2
Saradnja s roditeljima, zdravstvenim i socijalnim ustanovama.	1
Pripreme za rad i neposredno stručno usavršavanje	10

U Pedagoškim standardima za srednje obrazovanje u poglavlju VI-PROFIL I STRUČNA SPREMA UPOSLENIKA U ŠKOLI, u stavu (2) „Profil i stručna sprema ostalih uposlenika u školi, koja nije utvrđena nastavnim planovima i programima, utvrđuje se kako slijedi :

Pedagog: VII stepen, Filozofski fakultet-odsjek pedagogija ili pedagogija-psihologija mijenja i glasi:

„Pedagog-psiholog, pedagog: profesor pedagogije i psihologije, profesor pedagogije, diplomirani pedagog-psiholog i diplomirani pedagog“.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA,
NAUKE, KULTURE I SPORTA
BROJ: 10/1-38-22109-1 /10
TUZLA, 29. 10. 2010 GODINE

MINISTRICA
Mirzeta Hadžić-Suljić
Prof. dr. Mirzeta Hadžić-Suljić

414

Na osnovu člana 12. stav (2) Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 6/04 i 7/05), ministrica obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona, uz predhodnu saglasnost Vlade Tuzlanskog kantona broj: 02/1-38-20672-1/10 od 21.10. 2010. godine, donosi

**ODLUKU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PEDAGOŠKIH
STANDARDA I OPĆIH NORMATIVA ZA OSNOVNI
ODGOJ I OBRAZOVANJE**

I.

U Pedagoškim standardima i općim normativima za osnovni odgoj i obrazovanje („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 7/05, 9/05 i 14/09), u poglavlju V. - BROJ I STRUKTURA NASTAVNOG KADRA, STRUČNIH SARADNIKA, ASINSTENATA U ODJELJENJU/GRUPI I ODGAJATELJI, tačka 2.1. Pedagog-Psiholog, pedagog mijenja se i glasi:

„2.1. Pedagog-psiholog, pedagog

Za praćenje, analiziranje i unapređenje odgojno-obrazovnog rada u školi, stručni saradnici s učenicima, nastavnicima, ostalim stručnim saradnicima, roditeljima, te za neposrednu koordinaciju s pedagoškom službom, škola ima pedagoga-psihologa, odnosno pedagoga.

Profil i nivo obrazovanja utvrđeni su kako slijedi:

Pedagog-psiholog, pedagog-profesor pedagogije i psihologije, profesor pedagogije, diplomirani pedagog-psiholog i diplomirani pedagog.

Zadaci su utvrđeni zakonom, a rad u okviru radne sedmice kako slijedi:

Struktura poslova u okviru 40-časovne sedmice: Radni zadaci	broj časova
Neposredna saradnja s nastavnicima, stručnim saradnicima, direktorom, zamjenikom u planiranju i realizovanju nastavnog rada	4
Učešće u programiranju i planiranju rada, usmjeravanje, praćenje i analiziranje rezultata obrazovno-odgojnog rada, predlaganje i preduzimanje mjera za unapređivanje nastavnog rada (analiziranje i istraživački rad)	5
Rad na uvođenju inovacija, nove nastavne tehnike i tehnologije, savremenih oblika i metoda rada (planiranje i realizacija s nastavnicima i stručnim saradnicima)	5
Rad na praćenju razvoja, otkrivanja sposobnosti, uspjeha učenika, predlaganje mjera za veću efikasnost odgojno-obrazovnog rada (savjetodavni i drugi oblici rada)	5
Rad na racionalizaciji procesa učenja, otkrivanje, rad i podsticanje talenata (stvaralaštvo učenika i nastavnika)	3
Rad u području slobodnog vremena, izbora i organizovanja slobodne aktivnosti učenika, društvene, kulturne funkcije škole	2
Pedagoško-psihološka praksa studenata nastavničkih fakulteta	1
Rad u području profesionalne orijentacije učenika, humanizacije odnosa među spolovima	2
Vođenje pedagoško-psihološke dokumentacije	2
Saradnja s roditeljima, zdravstvenim i socijalnim ustanovama	1
Pripreme za rad i neposredno stručno usavršavanje	10

II.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo obrazovanja,
nauke, kulture i sporta
Broj: 10/1-38-22109-2/10
Tuzla, 29. 10. 2010. GODINE

MINISTRICA
Prof.dr. Mirzeta
Hadžić-Suljić, v.r.

415

Na osnovu člana 15. stav (2) Zakona o srednjem obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 6/04, 7/05 i 3/08), ministrica obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona, uz predhodnu saglasnost Vlade Tuzlanskog kantona broj: 02/1-38-20672-1/10- od 21.10. 2010. godine, donosi

**ODLUKU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PEDAGOŠKIH
STANDARDA ZA SREDNJE OBRAZOVANJE**

I.

U Pedagoškim standardima za srednje obrazovanje („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj 2/04), u poglavlju: V-NASTAVNI KADAR I STRUKTURA UPOSLENIKA U ŠKOLI, u tački 3. Stručni sadnici i saradnici u nastavi, iza alineje 3.1. Srednja škola –pedagog-psiholog ili pedagog ....1 izvršilac, dodaje se:

„Struktura poslova u okviru 40-časovne sedmice: Radni zadaci, i to kako slijedi:

Struktura poslova u okviru 40-časovne sedmice: Radni zadaci	broj časova
Neposredna saradnja s nastavnicima, stručnim saradnicima, direktorom, zamjenikom u planiranju i realizovanju nastavnog rada	4
Učešće u programiranju i planiranju rada, usmjeravanje, praćenje i analiziranje rezultata obrazovno-odgojnog rada, predlaganje i preduzimanje mjera za unapređivanje nastavnog rada (analiziranje i istraživački rad)	5
Rad na uvođenju inovacija, nove nastavne tehnike i tehnologije, savremenih oblika i metoda rada (planiranje i realizacija s nastavnicima i stručnim saradnicima)	5
Rad na praćenju razvoja, otkrivanja sposobnosti, uspjeha učenika, predlaganje mjera za veću efikasnost odgojno-obrazovnog rada (savjetodavni i drugi oblici rada)	5
Rad na racionalizaciji procesa učenja, otkrivanje, rad i podsticanje talenata (stvaralaštvo učenika i nastavnika)	3
Rad u području slobodnog vremena, izbora i organizovanja slobodne aktivnosti učenika, društvene, kulturne funkcije škole	2
Pedagoško-psihološka praksa studenata nastavničkih fakulteta	1
Rad u području profesionalne orijentacije učenika, humanizacije odnosa među spolovima	2
Vođenje pedagoško-psihološke dokumentacije	2
Saradnja s roditeljima, zdravstvenim i socijalnim ustanovama	1
Pripreme za rad i neposredno stručno usavršavanje	10

U Pedagoškim standardima za srednje obrazovanje u poglavlju VI.-PROFIL I STRUČNA SPREMA UPOSLENIKA U ŠKOLI, u stavu (2) „Profil i stručna sprema ostalih uposlenika u školi, koja nije utvrđena nastavnim planovima i programima, utvrđuje se kako slijedi :

Pedagog: VII stepen, Filozofski fakultet-odsjek pedagogija ili pedagogija-psihologija mijenja se i glasi:

„Pedagog-psiholog, pedagog: profesor pedagogije i psihologije, profesor pedagogije, diplomirani pedagog-psiholog i diplomirani pedagog“.

II.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo obrazovanja,
nauke, kulture i sporta
Broj:10/11-38-22109-1/10
Tuzla, 29.10. 2010. GODINE

MINISTRICA
Prof.dr. Mirzeta
Hadžić-Suljkić, v.r.

416

Na osnovu članova 8. i 23. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 3/01, 12/03 i 10/05) i člana 31. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 6/04 i 7/05), Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona, donosi

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

za osmi (VIII) razred devetogodišnje osnovne škole

I.

Ovim Nastavnim planom i programom utvrđuju se: fond nastavnih časova za svaki nastavni predmet, uloga i značaj, ciljevi i zadaci, programski sadržaji po predmetima, obrazloženje za realizaciju programskih sadržaja, profil i stručna sprema nastavnika koji mogu izvoditi nastavu, smjernice za praćenje i ocjenjivanje postignuća učenika.

II.

Nastavni plan za osmi (VIII) razred devetogodišnje osnovne škole obuhvata: Nastavni plan sa nazivima predmeta, brojem sedmičnih i godišnjih časova za svaki nastavni predmet.

III.

Nastavni plan i program za osmi (VIII) razred devetogodišnje osnovne škole obuhvata sljedeće nastavne predmete:

R/B	OBAVEZNI NASTAVNI PREDMETI	Sedmični broj nastavnih časova	Godišnji broj nastavnih časova
01.	Bosanski, Hrvatski, Srpski jezik i književnost	4	140
02.	Prvi strani jezik	2	70
03.	Drugi strani jezik	2	70
04.	Matematika	4	140
05.	Fizika	2	70
06.	Biologija	1	35

07.	Geografija/Zemljopis	2	70
08.	Historija/Povijest	1	35
09.	Tehnička kultura	2	70
10.	Hemija/Kemija	2	70
11.	Muzička/Glazbena kultura	1	35
12.	Likovna kultura	1	35
13.	Tjelesni i zdravstveni odgoj	2	70
	UKUPNO REDOVNE NASTAVE:	26	910
	Izborni fakultativni predmeti		
	Vjeronauka/Religijska kultura	1	35
	Vannastavne aktivnosti	2	70
	Odjeljenska zajednica	1	35
	UKUPNO OPTEREĆENJE UČENIKA	30	1050

VI.

Ovaj Nastavni plan i program primjenjivat će se u osmom (VIII) razredu devetogodišnje osnovne škole od školske 2011/12. godine.

VI.

Tačke I, II, III, IV i V Nastavnog plana i programa za osmi (VIII) razred devetogodišnje osnovne škole objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“, a Nastavni plan i program u cjelosti će se štampati kao posebna knjiga.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo obrazovanja,
nauke, kulture i sporta
Broj: 10/1-38-22383/10
Tuzla, 03.11. 2010. godine

MINISTRICA
Prof.dr. Mirzeta
Hadžić-Suljkić, v.r.

417

Na osnovu članova 8. i 23. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave („Službene novine TK“, br. 17/00, 3/01, 12/03 i 10/05.) i člana 31. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 6/04. i 7/05.), Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona, donosi

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

za deveti (IX) razred devetogodišnje osnovne škole

I.

Ovim Nastavnim planom i programom utvrđuju se: fond nastavnih časova za svaki nastavni predmet, uloga i značaj, ciljevi i zadaci, programski sadržaji po predmetima, obrazloženje za realizaciju programskih sadržaja, profil i stručna sprema nastavnika koji mogu izvoditi nastavu, smjernice za praćenje i ocjenjivanje postignuća učenika.

II.

Nastavni plan za deveti (IX) razred devetogodišnje osnovne škole obuhvata: Nastavni plan sa nazivima predmeta, brojem sedmičnih i godišnjih časova za svaki nastavni predmet.

ОДГАЈАТЕЉА, у тачки 1.1. НАСТАВНИЦИ И ОДГАЈАТЕЉИ У СПЕЦИЈАЛНОЈ ОСНОВНОЈ ШКОЛИ, ЦЕНТРУ, ЗАВОДУ И ДЈЕЧИЈЕМ ДОМ, став 1. мијења се и гласи:

"У школама за дјецу са посебним образовним потребама и заводима иста је наставна норма као у редовним основним школама, осим школе за дјецу са посебним потребама, центра и завода, у којима се одвија одгојно-образовни рад с умјерено и теже менталном ретардираном и аутистичном дјецом и омладином, гдје је наставна норма према плану и програму рада с умјерено и теже менталном ретардираном и аутистичном дјецом и омладином 24 часа."

Члан 6.

У поглављу V БРОЈ И СТРУКТУРА НАСТАВНОГ КАДРА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА, АСИСТЕНАТА У ОДЈЕЉЕЊУ/ГРУПИ И ОДГАЈАТЕЉА, у тачки 2. СТРУЧНИ САРАДНИЦИ, подтачка 2.2. БИБЛИОТЕКАР, у ставу 3., иза алинеје 2. додаје се нова алинеја 3., која гласи:

"Запосленици затечени у радном односу на неодређено радно вријеме у школи са завршеним VI или VII степеном Наставничког факултета/Педагошка академија или еквивалент."

Члан 7.

У поглављу VII БРОЈ И СТРУКТУРА АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИХ ЛИЦА, иза табеларног приказа броја и структуре административно-финансијских лица, мијења се текст који гласи:

"Уколико школа има 36 и више одјељења, број извршилаца на административним пословима увећава се за 0,04 по сваком одјељењу, али не више од 1/2 радног времена извршиоца, уз писмену сагласност Министарства.

Профил и ниво стручне спреме за обављање послова административно-финансијског запосленика је IV степен стручне спреме економског смјера.

Запосленици са V и VI степеном стручне спреме затечени у радном односу на неодређено радно вријеме 2005. године на пословима административно-финансијског запосленика, могу и даље обављати послове на којима су затечени у школи.

Профил и ниво стручне спреме за обављање послова секретара је VI или VII степен (Правни факултет) или еквивалент.

Запосленици са VI и VII степеном стручне спреме затечени у радном односу на неодређено радно вријеме на пословима секретара школе, могу и даље обављати послове на којима су затечени у школи.

Запосленици са IV степеном стручне спреме затечени у радном односу на неодређено радно вријеме 2005. године са 15 и више година радног стажа на пословима секретара школе, могу и даље обављати послове на којима су затечени у школи.

Запосленици са средњом стручном спремом (IV степен) затечени у радном односу на неодређено радно вријеме 2005. године са 8 до 15 година радног стажа на пословима секретара школе, могу и даље обављати послове на којима су затечени у школи уз услов да најкасније до 30.06.2016. године стекну најмање вишу стручну спрему правног смјера или еквивалент."

Члан 8.

У поглављу VIII БРОЈ И СТРУКТУРА ПОМОЋНОГ И ТЕХНИЧКОГ ОСОБЉА, иза става 3. додаје се нови став 4., који гласи:

"Запосленици затечени у радном односу на неодређено радно вријеме на пословима домара,

домар-ложача и хигијеничара чији профил и ниво стручне спреме није у складу са профилом и стручном спремом утврђеним у ставу 3. овог поглавља, могу и даље обављати послове на којима су затечени у школи уз услов да најкасније до 30.06.2016. године стекну ниво и профил стручне спреме утврђен ставом 3. овог поглавља."

Ставови 4. и 5. постају ставови 5. и 6.

Члан 9.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеним новинама Тузланског кантона".

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања,
науке, културе и спорта
Број: 10/1-38-12232-1/12
Тузла, 22.06.2012. године

МИНИСТАР

Проф. др. Нађа Авдибашић-
Вукадиновић, с.р

553

На основу члана 15. став (2) Закона о средњем образовању и одгоју ("Службене новине Тузланског кантона", број: 17/11), министар образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона, уз сагласност Владе Тузланског кантона број: 02/1-38-12234/12 од 22.06.2012. године, доноси

ОДЛУКУ О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПЕДАГОШКИХ СТАНДАРДА ЗА СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Члан 1.

У Педагошким стандардима за средње школе ("Службене новине Тузланског кантона", бр. 2/04 и 14/10), у поглављу V НАСТАВНИ КАДАР И СТРУКТУРА УПОСЛЕНИКА У ШКОЛИ, у тачки 3. Стручни сарадници и сарадници у настави, подтачка 3.1. Средња школа, додаје се нова алинеја 3., која гласи:

"-дефектолог одговарајућег профила уз сагласност Министарства."

Члан 2.

Поглавље VI ПРОФИЛ И СТРУЧНА СПРЕМА УПОСЛЕНИКА У ШКОЛИ мијења се и гласи:

"Степен стручне спреме директора и помоћника директора утврђени су Законом о средњем образовању и одгоју, а профил и стручна спрема наставника Наставним планом и програмом.

Профил и стручна спрема осталих упосленика у школи, која није утврђена наставним плановима и програмима, утврђује се како сlijеди:

- Педагог: VII степен, Филозофски факултет – одсјек педагогија или педагогија-психологија;

- Библиотекар или виши књижничар: (VI/VII степен);

- Филозофски или Филолошки факултет одговарајући смјер;

- Филозофски факултет I степен или Педагошка академија – смјер за језике и разредну наставу;

Запосленици затечени у радном односу на неодређено радно вријеме у школи са завршеним VI или VII степеном стручне спреме.

- Логопед: (VII степен) Дефектолошки факултет/ Едукацијско-рехабилитацијски факултет - смјер логопедија.

-Аудиопедагог: (VII степен) Дефектолошки факултет/Едукацијско-реhabилитацијски факултет - смјер сурдоаудиологија.

-Секретар школе (VII степен) Правни факултет; (VI степен) Правни факултет I степена или Виша управна школа;

Запосленици са VI и VII степеном стручне спреме затечени у радном односу на неодређено вријеме на пословима секретара школе, могу и даље обављати послове на којима су затечени у школи;

Запосленици са IV степеном стручне спреме затечени у радном односу на неодређено радно вријеме на пословима секретара школе на дан ступања на снагу ових педагошких стандарда могу и даље обављати послове на којима су затечени у школи.

-Млађи референт за административне послове: (IV степен), Средња економска школа, Управна школа, Биротехничка школа или Гимназија.

-Млађи референт за финансијске послове: (IV степен), Средња економска школа.

Запосленици са V и VI степеном стручне спреме затечени у радном односу на неодређено радно вријеме 2005. године на пословима административног и финансијског запосленика, могу и даље обављати послове на којима су затечени у школи.

-Домар-кућни мајстор: (III степен - KB), Средња стручна школа металске, грађевинске, двопрерађивачке или електро струке.

Лојач: (III степен - KB), Средња стручна школа металске струке.

Особље на одржавању хигијене: Основна школа

Запосленици затечени у радном односу на неодређено радно вријеме на пословима домара, лојача и особља на одржавању хигијенечији профил и степен стручне спреме није у складу са профилем и степеном стручне спреме утврђен овим стандардима, могу и даље обављати послове на којима су затечени у школи уз услов да најкасније до 30.06.2016.године стекну профил и степен стручне спреме утврђен овим стандардима."

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеним новинама Тузланског кантона".

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања,
науке, културе и спорта
Број: 10/1-38-12234-1/12
Тузла, 22.06.2012. године

МИНИСТАР

Проф.др.Нађа Авдибашић-
Вукадиновић, с.р

554

На основу чланова 8. и 23. Закона о министарствима и другим органима управе ("Службене новине Тузланског кантона", бр. 17/00, 3/01, 12/03 и 10/05) и члана 31. Закона о основном одгоју и образовању ("Службене новине Тузланског кантона", бр. 6/04, 7/05 и 17/11), Министарство образовања, науке, културе и спорта, доноси

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ НАСТАВНОГ ПЛАНА И ПРОГРАМА ЗА I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII И IX РАЗРЕД ДЕВЕТОГОДИШЊЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ У ДИЈЕЛУ ПРОФИЛА И СТРУЧНЕ СПРЕМЕ НАСТАВНИКА

I.

У Наставним плановима и програмима за I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII и IX разред деветогодишње основне школе додаје се дио који се односи на профил и стручну спрему наставника за наставне предмете:

Босански, хрватски, српски језик и књижевност од I до V разреда

Наставу предмета босански, хрватски, српски језик и књижевност од I до V разреда могу изводити лица која су завршила:

-Наставнички факултет/педагошку академију, одсјек за разредну наставу, са завршеним првим циклусом високог образовања додипломског студија у четворогодишњем трајању (240 ЕЦТС) и стеченим стручним звањем bachelor разредне наставе или еквивалент у једнопредметној и двопредметној групи предмета;

-Наставнички факултет/педагошку академију, одсјек за разредну наставу, са завршеним првим циклусом високог образовања додипломског студија у трогодишњем трајању (180 ЕЦТС) и стеченим стручним звањем bachelor разредне наставе или еквивалент у једнопредметној и двопредметној групи предмета;

-Наставнички факултет/педагошку академију, одсјек за разредну наставу, са завршеним студијем у двогодишњем трајању (VI степен стручне спреме) и стеченим стручним звањем наставник разредне наставе.

Наставу предмета босански, хрватски, српски језик и књижевност од I до V разреда могу изводити лица са завршеном средњом учитељском школом која су стекла услове по члану 118. став 1. Закона о основном одгоју и образовању ("Службене новине Тузланског кантона", бр. 6/04, 7/05 и 17/11).

Босански, хрватски, српски језик и књижевност од VI до IX разреда

Наставу предмета босански, хрватски, српски језик и књижевност од VI до IX разреда могу изводити лица која су завршила:

-Наставнички факултет/педагошку академију, одсјек за босански/хрватски/српски језик и књижевност или одсјек за јужнословенске језике и књижевност, са завршеним четворогодишњим додипломским студијем (VII степен стручне спреме) и стеченим стручним звањем професор босанског/хрватског/српског језика и књижевности или другим стручним звањем гдје је босански/хрватски/српски језик или књижевност/јужнословенски језик или књижевност, главни или равноправни предмет у двопредметној групи;

-Наставнички факултет/педагошку академију, одсјек за босански/хрватски/српски језик и књижевност или одсјек за јужнословенске језике и књижевност, са завршеним првим циклусом високог образовања додипломског студија у четворогодишњем трајању (240 ЕЦТС) и стеченим стручним звањем bachelor босанског/хрватског/српског језика и књижевности или другим стручним звањем гдје је босански/хрватски/српски језик или књижевност/јужнословенски језик или књижевност, главни или равноправни предмет у двопредметној групи или еквивалент;

-Наставнички факултет/педагошку академију, одсјек за босански/хрватски/српски језик и књижевност или одсјек за јужнословенске језике и књижевност, са завршеним првим циклусом високог образовања додипломског студија у трогодишњем трајању (180 ЕЦТС) и стеченим стручним звањем bachelor босанског/хрватског/српског језика и књижевности или другим стручним звањем гдје је босански/хрватски/српски језик

Члан 5.

У поглављу V - БРОЈ И СТРУКТУРА НАСТАВНОГ КАДРА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА, АСИСТЕНАТА У ОДЈЕЉЕЊУ/ГРУПИ И ОДГАЈАТЕЉА, у тачки 2. СТРУЧНИ САРАДНИЦИ, иза става 8. додаје се нови став 9., који гласи:

"За специфичне облике рада и потреба у паралелној основној музичкој и основној балетској школи може се ангажовати корепетитор, 1 извршилац, уз претходну сагласност Министарства".

Члан 6.

У поглављу VI – БРОЈ И СТРУКТУРА РУКОВОДНИХ ЛИЦА, у наслову ПОСЛОВИ И РАДНИ ЗАДАЦИ ДИРЕКТОРА, иза табеларног приказа Концепцијско-програмски задаци, став који гласи: "У оквиру 40-часовне радне седмице, директор школе поред осталих послова утврђених законом, реализује од 2 до 4 часа наставе у одјељењу" се брише.

Члан 7.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеним новинама Тузланског кантона".

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Федерација Босне и Херцеговине
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања, науке, културе и спорта
Број: 10/1-38-14255-6/13
Тузла, 18.06.2013. године

МИНИСТАР
Адем Шехидић, проф, с.р.

323

На основу члана 15. став (2) Закона о средњем образовању и одгоју ("Службене новине Тузланског кантона", број: 17/11), министар образовања, науке, културе и спорта Тузланског кантона, уз сагласност Владе Тузланског кантона број: 02/1-38-14255-3/13 од 17.06.2013. године, доноси:

ОДЛУКУ**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПЕДАГОШКИХ СТАНДАРДА ЗА СРЕДЊЕ ШКОЛЕ****Члан 1.**

У поглављу IV - ОБЛИЦИ РАДА И БРОЈ УЧЕНИКА У ОДЈЕЉЕЊУ И СКУПИНИ, у тачки 1. Средња школа – заједнички темељи, став (2) мијења се и гласи:

"Изузетно, формирање одјељења са мањим бројем ученика, као и одјељења комбинованих од два сродна занимања, могуће је уз претходно прибављену сагласност Министарства."

Члан 2.

Поглавље V - НАСТАВНИ КАДАР И СТРУКТУРА УПОСЛЕНИКА У ШКОЛИ, тачка 1. Обавезе наставника у оквиру 40-часовне радне седмице, подтачка 1а. РЕДОВНА НАСТАВА, иза табеларног приказа додаје се нови став, који гласи:

"Наставницима тјелесног и здравственог одгоја умањује се наставна норма редовне наставе за 1 час за координирање рада школског спортског друштва у складу са Законом о спорту."

Поглавље V - НАСТАВНИ КАДАР И СТРУКТУРА УПОСЛЕНИКА У ШКОЛИ, у тачки 2. Руководно особље школе, у ставу 2. у алинеји 5. текст "директор школе и" брише се.

Поглавље V - НАСТАВНИ КАДАР И СТРУКТУРА УПОСЛЕНИКА У ШКОЛИ, у тачки 3. Стручни сарадници и сарадници у настави, подтачка 3.3. Средња музичка школа, иза алинеје 3. додаје се алинеја 4., која гласи:

"корепетитор, 1 извршилац, уз сагласност Министарства."

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објавиће се у "Службеним новинама Тузланског кантона".

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Федерација Босне и Херцеговине
ТУЗЛАНСКИ КАНТОН
Министарство образовања, науке, културе и спорта
Број: 10/1-38-14255-4/13
Тузла, 18.06.2013. године

МИНИСТАР
Адем Шехидић, проф, с.р.